

Jeruzalemske novosti

mjesečni
časopis za
vjeronauk

Sveti Pavao

Zavičaj sv. Pavla

Na jugu Male Azije nalazi se zemlja koja se zvala Cilicija, a glavni joj je grad bio Tarz. Pružio se pored prostrane doline što se širi između četiri tisuće metara visoke gore Taura i Sredozemnog mora. Posred grada teče rijeka Cidanj, koja prima nebrojene potociće što se bućeci spuštaju s vrletnih obronaka gore da ih tiho povede k moru. Pored lijepa položaja i blaga podneblja bio je grad Tarz, glasovit i po svojoj trgovini. Nije zato čudo da se za grad Tarz otimalo više naroda. God. 66. prije

Isusa osvojiše ga Rimljani i učiniše glavnim gradom pokrajine Cilicije, od godine 1078. pripada Turcima. Otkad je pao pod tursku vlast, trgovina je propala, a žiteljstvo na svega deset tisuća duša, ponajviše muhamedanaca. U tome se gradu rodio sv. Pavao, koji je pored Mojsija, Davida i Salomona, najslavniji čovjek što ga je židovski narod dao svijetu.

Svezak 1, Izdanje 1
17.11.2012.

Posebne zanimljivosti:

- *Pavao—životopis*
- *Slike sv. Pavla*

U ovom broju:

<i>Sveti Pavao</i>	1
<i>Roditelji sv. Pavla</i>	1
<i>U školi</i>	2
<i>Kod Gamalijela</i>	3
<i>Pavao progoni kršćane</i>	4
<i>Damask</i>	5
<i>Obraćenje</i>	5

Roditelji sv. Pavla

Sveto pismo Starog zavjeta pripovijeda da je patrijarh židovskog naroda Jakov imao dvanaest sinova. Najmlađi među njima zvao se Benjamin. Od njegova su

plemena potekli i Pavlovi roditelji. Poput stotine drugih Židova iseliše se iz Palestine i nastaniše u Tarzu trgovati. I čini se da im je sreća lijepo poslužila kad

su mogli kupiti rimsko građanstvo, koje se skupo plaćalo. Kupili su ga jer su tim pravom bile skopčane mnoge povlastice. Pavlovi su roditelji živjeli usred progona,

ipak su točno vršili zakone i obrede židovske vjere. A Pavlova majka je sigurno bila osobito pobožna. Onoliku ljubav prema Bogu i vjeri, kakvu je Pavao pokazivao u svome životu, mogla mu je ucijepiti samo pobožna majka. Sv. Pavao se rodio nekako u isto vrijeme, kad i naš Gospodin Spasitelj, ili godinu dana kasnije. Osmi dan poslije rođenja obrezaše sv. Pavla po židovskom običaju i nadjenuše mu ime Šaul što na i hrvatskom znači: željeni, isprošeni. Mnogi misle da su izmolili Pavla molit-

vom i zavjetom. U ono vrijeme je bio običaj, te su mnogi Židovi imali i po dva imena. Jedno židovsko, a drugo grčko jer su Židovi izvan Palestine govorili grčki, ili opet rimsko jer su u to doba gotovo cijelim svijetom vladali Rimljani.

U školi

Sve do šeste godine stari Židovi su odgajali svoju djecu kod kuće sami. Poslije navršene šeste godine djeca su počela ići u školu. U Pavlovu rodnom gradu Tarzu bile su glasovite škole u kojima su naučavali domaći učitelji. Iako su škole u Tarzu bile na glasu, Pavao ih nije polazio, jer su bile poganske. Pavlovi su, naime, roditelji pripadali onim

---

Pavao je, dakle, polazio školu koju je uzdržavala židovska općina i u kojoj je poučavao židovski učitelj.

Židovima koji su se i usred poganske zemlje strogo držali Mojzijeve zakona i židovskih običa-

ja. Kao što danas, tako su se i u staro vrijeme dijelili Židovi u slobodnije i stroge. Strogi zatvaraju svoje dućane u petak navečer, ne jedu meso od životinje koju nije zaklao njihov čovjek i žile izrezao, a svinjetine ne bi ni okusili. Slobodniji pak Židovi zatvaraju svoje dućane samo na najveće svetkovine i jedu meso od svake životinje. Pavao je, da-

kle, polazio školu koju je uzdržavala židovska općina i u kojoj je poučavao židovski učitelj. Pavlovi roditelji odlučili su poslati sina i na više škole, ali je ipak morao prije izučiti zanat. To nam se može činiti čudno, ali u ono vrijeme držalo se to ne za sramotu, nego za čast. Dobro su računali stari: ako te danas ne

prehrani knjiga, zaradit ćeš rukama svagdašnji kruh. "Otac, koji ne uči sina kakvome zanatu, zavodi ga na krađu", glasila je židovska rečenica. Učenje zanata u očima Židova najbolji lijek protiv grijeha. Prvim su jačali duševne sile, drugim tjelesne, a jedno i drugo čuvalo ih je lijenosti. Tegoban ručni rad naučio ih

je da budu s malim zadovoljni. Sv. Pavao proživio je mladost u velikim gradovima: Tarzu i kasnije u Jeruzalemu pa se navikao na buku i vrevu u njima. Zato ćemo i vidjeti kako najradije propovijeda vjeru u najvećim gradovima tadašnjeg svijeta: u Antiohiji, Efezu, Korintu i Rimu. Kako je to bio dječak bistra oka,

duboko mu se usjeklo u dušu sve što se događalo u velikom gradu Tarzu. Poput Isusa, koji je tumačio duboke istine kršćanske vjere poredbama o sijaču, o zrnu gorušičinu, o pastiru i ovcama, o čokotu i lozi, tumači sv. Pavao nauku Isusovu poredbama iz života velikih gradova.

Kod Gamaliela

Pavao je ljubio svoj rodni grad Tarz, ali je u njemu bio kao tuđinac. Njegovi roditelji su poradi zarade ostavili svoju domovinu, ali je nisu zaboravili. Pavlovi roditelji odlučise da im sin bude rabin, tj. židovski svećenik i učitelj. Kao svećenik vršit će u bogomolji službu Božju i moliti se za svoj narod. Kad je navršio četrnaestu godinu, poslaše ga u

Židovi i kršćani. Židovi su ga zvali slava zakona, tj. slavan tumač židovskog zakona. A naše Sveto pismo kaže za njega da je bio učitelj zakona koga je sav narod poštivao. Svoju razboritost i blagost spram kršćana lijepo je pokazao u Velikom židovskom vijeću.

U Gamalijelovoj školi naučio je Pavao mnogo toga što mu je u cijelome životu bilo od velike koristi.

Jeruzalem u više škole da prouči Mojsijev zakon. U tom svetom gradu ostao je Pavao nekoliko

U Gamalijelovoj školi naučio je Pavao mnogo toga što mu je u cijelome životu bilo od velike koristi. Proučio je Sveto pismo tako dobro te se kasnije služio njime kao da čita iz knjige. Naučio je najvećim dijelom koji je pravi smisao Sv. pisma i kako ga treba drugima tumačiti. Slušao je što je sve narod njegov

godina i proživio svoju mladost. Danas države dižu više škole i plaćaju učitelje koji u njima predaju. U Pavlovo vrijeme nije bilo tako. Učitelj je otvorio školu na svoju ruku, a plaćali su ga učenici. Kod takvog jednog učitelja upisao se i sv. Pavao. Ime mu je Gamaliel, a bio je poznat po učnosti, razboritosti i blagosti. Učitelja Gamaliela jednako hvale i

doživio i čemu su se Židovi nadali od Mesije kad dođe.

Kod Gamalijela nije Pavao samo glavu napunio znanjem, već je naučio i srce svoje očuvati čistim. U to najpogibeljnije vrijeme znao ga je Gamaliel očuvati od stranputica i svrnuti na kreposti i čudoređa. U Tarzu je ostao sve do godine 34. tako se dogodilo da Isusa dok je boravio na ovoj zemlji, nije ni vidio.

Pavao progoni kršćane

Propevši Isusa mislili su Židovi da su njegov nauk i njegove pristaše raspršili. Već pedeseti dan poslije Isusova uskrsnuća primilo je tri tisuće Židova kršćansku vjeru. A kad je kasnije Petar kod vrata hrama izliječio čovjeka hroma od majčine utrobe, porastao je broj kršćana na pet tisuća. U to se vrijeme Pavao vratio iz Tarza u Jeruzalem, i saznao da

zajedničko. Kad bi koji prodao njivu ili svoju kuću, donio je utrženi novac apostolima. Oni su ga pohranili u zajedničku blagajnu iz koje se davalo svakom kršćaninu što je trebao.

Smrt Stjepanova, progon Židova i bijes Pavlov mnogo je pridonio, te se nauka Isusova raširila kud inače ne bi došla tako brzo. Pav-

Pavao je zamrzio novu vjeru i držao svakog Židova koji ju primi, za izdajicu odabranog naroda i odmetnika od pravog Boga koga treba prisiliti da se povрати židovstvu.

se pojavila nova vjera koja uči da je obećani Mesija već došao. Pavao je zamrzio novu vjeru i

držao svakog Židova koji ju primi, za izdajicu odabranog naroda i odmetnika od pravog Boga koga treba prisiliti da se povрати židovstvu.

Prvi su se kršćani u Jeruzalemu ljubili tako, da su i zemaljska dobra dijelili među sobom. Nijedan nije govorio za svoje imanjenje da je njegovo, nego im je sve bilo

lova zaslijepljenost nije se zadovoljila time što su kršćani protjerani iz Jeruzalema. Zalazio je u okolinu jeruzalemsku i u daljnje gradove da uguši tu, kako je mislio krivu vjeru.

Damask

Damask kamo se bio uputio sv. Pavao, je jedan od najljepših gradova na svijetu. Bogatstvo i krasota Damska leži u njegovim vrtovima. Sedam se trgovačkih cesta sastajalo u Damasku i s istoka i zapada. Kad sunce zađe, cijeli grad kao da je obamro. Zanatlije i trgovci zatvaraju dućane i zalaze u svoje kuće. Kad je Pavao polazio u Damask, stanovali su u njemu pogani i Židovi. Godine 1860. kršćani u Damasku pretrpjeli su mnogo od Turaka. Popalili su onaj dio grada u kojem stanuju kršćani i ubili

svakog koga su ulovili. Preko šest tisuća kršćana poginulo je u ta tri dana, a spasili su se samo oni koji su pobjegli u kuću engleskog ili njemačkog konzula.

Obraćenje

Kad je patrijarh Jakov na smrtnoj postelji blagoslovio svoje sinove, reče najmlađemu "Benjamin je vuk grabežljivi, koji jede lavove, a večerom dijeli plijen". Kažu sv. oci, da se ovo proroštvo ispunilo od riječi do riječi na sv. Pavlu koji je bio potomak Benjaminov. Kad se Pavao približavao Damasku, najednom ga obasja svjetlost (i njegovo

"Savle, Savle zašto me progoniš?"

ve pratioce) svjetlost jača od sunčanog sjaja. Bila je to svjetlost nebeske slave u kojoj Isus

kraljuje. Od silnog straha padoše svi ničice na zemlju, Pavao začuje na židovskom jeziku riječi: "Savle, Savle zašto me progoniš?" Pavao je progonio Isusove vjernike, pa su muke što su ih trpjeli kršćani poradi Isusa, boljale i samoga Isusa. Tako govori dobrota sa zlobom, ljubav s mržnjom, nebeski Isus sa svojim najvećim neprijateljem Pavlom.

Zato Pavao zapita dršćući: "Tko si ti gospodine?" A Isus mu odgovori: "Ja sam Isus koga ti progoniš". Pavao je skrušen i ponizan bio pripravan pokoriti se i stupiti u službu onoga koga je dosada progonio, te je rekao: "Gospodine, što hoćeš da činim?" A dobri Spasitelj, koji je pripravan da svakoga primi koji

se od srca kaje, odgovori: "Ustani i uđi u grad, pa će ti se kazati što ti treba činiti".

Kad je Pavao ustao izvršiti Isusove riječi, bio je slijep. Uzalud je nastojao otvoriti oči koje kao da nisu htjele gledati ovaj svijet, jer su ugledale sjaj nebeski. Mjesto gdje se Pavao obratio

udaljeno je deset sati hoda od gradskih bedema.

"Taj je, dakle, Isus, koga su Židovi propeli", razmišljao je Pavao, "uistinu uskrsnuo jer se meni ukazao i sa mnom razgovarao. I valjda je pravi Bog jer nijedan čovjek ne može se probuditi od mrtvih po svojoj moći. Svojim uskrsnućem potvrdio je što je za života rekao de je pravi Sin Božji i da je Židovima obećani Mesija. Židovi su, dakle, ili okorjeli ili zaslijepljeni, kad neće da ga priznaju za Mesiju i prime njegovu vjeru. A živa je istina ono što kršćani vjeruju i uče". Pavao je uzdigao ruke i dušu prema ne-

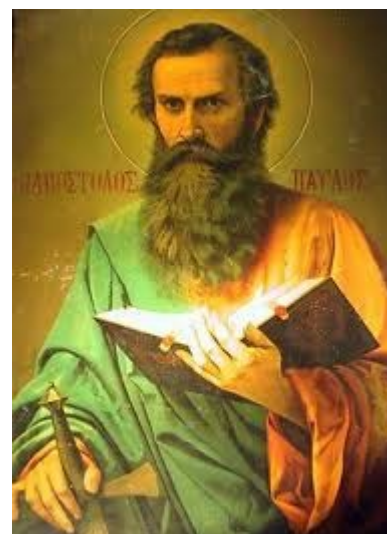
bu, s kojeg mu se Isus ukazao, da jecajući kaže: "Isuse mili, vjerujem da si pravi Sin Božji. Ne mogu ti dosta zahvaliti, što si meni nevrijednu dao da upoznam, pravu vjeru, pa me tako izliječio od zaslijepljenosti i obratio na pravi put spasa. Ufam se u dobrotu Tvoju, da ćeš mi oprostiti što sam progonio vjerne Tvoje. A ja Ti obećajem da ću živjeti samo za to da Židove i pogane privedem vjeri Tvoj. Za tebe i Tvoju vjeru živjet ću i umrijeti."

Ananija je bio pobožan čovjek kojemu je Gospodin, kad je ovaj molio rekao: "Ananija, ustani i idi u ulicu koja se zove Ravna i potraži u kuću Judinoj Taržani na po imenu Savao, jer se on meni moli".

Iza toga pođe Ananija u kuću koju mu je Gospodin označio, nađe Savla i reče mu: "Savle, brate, Gospodin Isus, koji ti se javio na putu kojim si išao, posla me da progledaš i da se napuniš Duha Svetoga". Ananija dalje nastavi: "Bog otaca naših odabra

te da upoznaš volju njegovu i da vidiš Isusa koga su Židovi osudili kao zločinca, a koji je bio pravedniji od svih, i da čuješ glas iz usta njegovih. Učinio je to zato da propovijedaš svim ljudima što si vidio i čuo. I što sad oklijevaš? Ustani i krsti se i operi se od grijeha svojih".

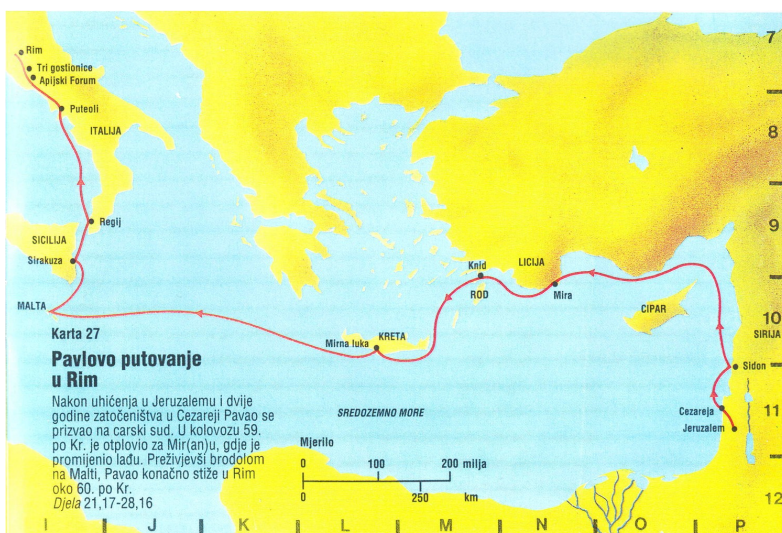
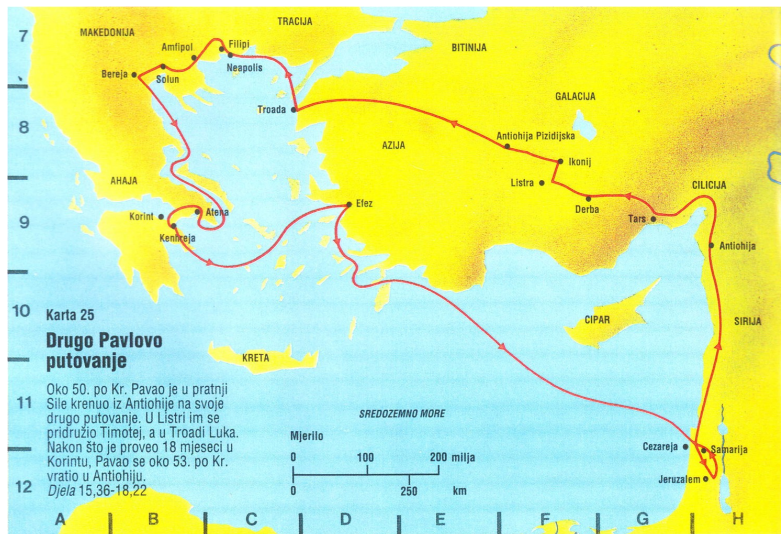
Isuse mili, vjerujem da si pravi Sin Božji. Ne mogu ti dosta zahvaliti, što si meni nevrijednu dao da upoznam, pravu vjeru, pa me tako izliječio od zaslijepljenosti i obratio na pravi put spasa.

Najavljujemo....

U idućem broju našeg časopisa čitajte o Pavlovim misijskim putovanjima...

III. osnovna škola Čakovec
Ivana pl. Zajca 24
40000 Čakovec

e-mail: treca-os-cakovec@ck.t-com.hr

<http://www.os-treca-ck.skole.hr/>

Članke napisali:

vjeroučenici III. osnovne škole Čakovec

